

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศด้อยพัฒนาภายในปี ค.ศ. 2020 และเพื่อก้าวไปสู่ระดับสากล และกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรม ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบรรลุเป้าหมาย เนื่องจากมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีบทบาทและเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาต่างๆ ดังนั้นรัฐบาลจึงให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา เพื่อสร้างบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและทัศนคติเกี่ยวกับการศึกษาในด้าน คุณสมบัตินักศึกษา ปัญญาศึกษา พลศึกษา ศิลปศึกษา และแรงงานศึกษา เพื่อตอบสนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาได้มีการจัดสร้างแผนการปฏิบัติงานแห่งชาติการศึกษาเพื่อทุกคนซึ่งเน้นหนักให้นักเรียนทุกคนได้เข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้นมาตรฐานการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะต้องมีคุณภาพทั้งในด้านต่างๆ เช่น ห้องการศึกษาธิการและกีฬาเมืองแผนกศึกษาธิการ และกีฬาแขวง/นครหลวงและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาให้มีคุณภาพ โดยได้รับทุนสนับสนุนจากทุนยูนิเซฟ (Unicef) ในโครงการโรงเรียนเด็ก ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการคุ้มครองบริหาร และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ในส่วนของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์สอนในสถาบันสร้างครู และโรงเรียนประถมศึกษาของสถาบันสร้างครู ได้มีการพัฒนาคู่มือแนะนำในการจัดตั้งปฏิบัติและนำไปใช้ในปี ค.ศ. 2010 การพัฒนาประเทศต้องอาศัยทรัพยากรที่ทรงคุณค่ายิ่งก็คือทรัพยากรมนุษย์ เมื่อศึกษาจากแบบอย่างของประเทศที่พัฒนาแล้วตามแนวคิดของบทสรุปการจัดตั้งแผนพัฒนาการศึกษาและกีฬาปี ค.ศ. 2005 – 2010 และแผนพัฒนาการศึกษาและกีฬา 5 ปี ครั้งที่ 9 ค.ศ. 2010-2015 กล่าวไว้ว่า ทางรัฐบาลให้ความสำคัญต่อการศึกษาเป็นบุริมสิทธิ์ เพื่อให้บรรลุสองเป้าหมายใหญ่คือ การหลุดพ้นออกจากความด้อยพัฒนา ในปี ค.ศ. 2020 และ

การบรรลุเป้าหมายสหัฐวรรษในด้านการพัฒนาใน ปี ค.ศ. 2015 (แผนพัฒนาการศึกษา และกีฬา 5 ปี ครั้งที่ 9, 2010–2015, หน้า 8)

การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นต่อประสิทธิภาพการทำงานอย่างมาก กล่าวคือ ปัจจัยต่างๆ ในการบริหารไม่ว่าจะเป็น คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิค การจัดการ หรือเครื่องกลก็ตาม คนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด เพราะปัจจัยอื่นจะดำเนินการได้ดีและมี ประสิทธิภาพหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับคน ดังนั้นคนจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งของทุกหน่วยงาน นับตั้งแต่หน่วยงานที่เล็กที่สุดจนถึงหน่วยงานที่ใหญ่ที่สุด (กิติมา ปรีดีติลล 2552, หน้า 8) จะเห็นได้ว่า การพัฒนาวิชาชีพครูเป็นส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่คนทุกคน ไม่ว่า ชนบทที่ห่างไกล บนดอย และในชุมชนเมือง (แผนพัฒนาการศึกษาและกีฬา 5 ปี ครั้งที่ 7 ค.ศ. 2010–2015) ในหมวดการปรับปรุงการบริหารและคุ้มครองการศึกษาได้บัญญัติว่า “... ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครูทุกระดับชั้น รวมทั้ง การยกระดับความรู้ ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนให้สำเร็จ ภายในปี ค.ศ. 2015 ในการพัฒนาขีดความสามารถทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับ การเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครูให้ มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และพัฒนาบุคลากรประจำการ อย่างต่อเนื่อง ...” โดยแผนพัฒนาแขนงศึกษาในระยะ 5 ปี ครั้งที่ 9 นี้ซึ่งประกอบด้วย 3 แผนงาน คือ 1) แผนงานขยายโอกาสในการเข้าเรียนอย่างทั่วถึงและครอบคลุม 2) แผนงาน ปรับปรุงคุณภาพและความสอดคล้อง และ 3) แผนงานปรับปรุงภาระหน้าที่ในการบริหาร และการคุ้มครองการศึกษาโดยการเอาใจใส่ การปรับปรุงยุทธศาสตร์ การวางแผน และ การบริหารคุ้มครองทางการเงินและการสร้าง ความเข้มแข็งให้แก่ระบบการติดตาม การกำกับ ดูแลอย่างรัดกุม (พันคำ วิพาวัน, 2010 หน้า 31) จะเห็นได้ว่ากฎหมายได้ให้ ความสำคัญแก่การจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะการเน้นงานการบริหารและคุ้มครอง ให้กลายเป็นโรงเรียนคุณภาพ ดำเนินการจัดการศึกษาอบรมอย่างมีคุณภาพเพื่อพัฒนา นักเรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไปจึงสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หมวด 2 มาตรา 22 กล่าวไว้ว่า ในการพัฒนาดนนั้น การศึกษามีบทบาทโดยตรง ประเทศจะพัฒนาไปในทิศทางใดจึงขึ้นอยู่กับ การได้รับการศึกษา ของคนในชาติ การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ ประเทศที่พัฒนาแล้ว จึงเป็นประเทศที่ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สำหรับการจัดการศึกษาของสาธารณรัฐ

ประชาธิปไตยประชาชนลาวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้มีวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยของโลก รัฐเอาใจใส่ปฏิบัตินโยบายพัฒนาการศึกษา ปฏิบัติระบบการศึกษาขั้นประถมแบบบังคับเพื่อสร้างคนลาวให้เป็นพลเมืองดี มีคุณสมบัติศีลธรรมปฏิวัติ มีความรู้และความสามารถรัฐและทั่วสังคม ตั้งหน้าพัฒนาการศึกษาแห่งชาติให้มีคุณภาพ สร้างโอกาสและเงื่อนไขให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่เขตชนบท ทุรกันตาร ชนเผ่า ผู้หญิง เด็ก และผู้ด้อยโอกาสโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการบริหารจัดการให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายหรือตามแผนงานที่วางเอาไว้ ซึ่งการบริหารจัดการนั้นอาศัยปัจจัยหลายอย่างโดยมีผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งในสถานศึกษานั้นผู้นำได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่ง (สมาน อัครภูมิ, 2549, หน้า 26) เป้าหมายให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเองสู่ความเป็นผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพ ซึ่งมีเกณฑ์ในการวัดก็คือ ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน และความสามารถในกระบวนการบริหาร ผู้บริหารจึงเป็นความหวังของการศึกษาสำหรับเยาวชนผู้เป็นอนาคตของชาติ และสังคมโดยรวม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการพัฒนาศาสตร์ของการบริหารการศึกษาแนวใหม่ เช่น การคัดเลือกผู้บริหารให้เป็นผู้บริหารต้นแบบปี ค.ศ. 2000 แล้วทำการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ขยายผลไปยังโรงเรียนเครือข่าย เพื่อเข้าสู่การยกระดับผู้บริหารสถานศึกษาทั่วประเทศให้เป็นผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพโดยทั่วหน้ากัน (กระทรวงศึกษาและกีฬา สปป.ลาว, 2010, หน้า 13)

ในองค์กรบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารฝ่ายหนึ่งและบุคลากรที่ปฏิบัติงานหรือพนักงานอีกฝ่ายหนึ่งความเจริญก้าวหน้าขององค์กรจะมีมากขึ้นเพียงใดจะขึ้นอยู่กับบุคลากรทั้งกลุ่มดังกล่าว ผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่บริการให้ความช่วยเหลือ คำปรึกษา แนะนำพนักงาน จัดระบบงานและลักษณะงานให้เหมาะสมกับบุคคลและคำตอบแทน กำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้เข้าใจตรงกัน สร้างเสริมกำลังใจในการทำงานร่วมมือร่วมใจกันในทางสร้างสรรค์ (นงนุช วงษ์สุวรรณ, 2544, หน้า 7 อ้างถึงใน หนูพร สุภาชาติ, 2552, หน้า 3)

ในปัจจุบันเมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 แนวทางการพัฒนาการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นการดำเนินการตามกรอบนโยบายทางการศึกษาช่วง 10 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005 ถึง 2015 โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา 4 ส่วนหลัก ดังนี้

1) การเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน 2) การยกระดับคุณภาพทางการศึกษา
3) การปรับปรุงความเชื่อมโยงส่วนต่างๆ ในระบบการศึกษาให้สอดคล้องกัน 4) การทำให้
การบริหารจัดการและการวางแผนแข็งแกร่งมากขึ้น (กระทรวงศึกษาและกีฬา สปบ. ลาว,
2010, หน้า 3)

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นบุคคลผู้มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนา
การศึกษาของชาติเนื่องจากเป็นผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียน ในทุกภาระหน้าที่
ตัวผู้บริหารโรงเรียนถือได้ว่าเป็นผู้กำหนดควบคุมทิศทางในการบริหาร ให้ดำเนินการ
ไปตามแนวทางที่ต้องการ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องเป็นผู้มีความกระตือรือร้น ใฝ่ใจใน
การแสวงหาความรู้ พัฒนาทักษะและเพิ่มประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ ต่อการบริหารงาน
ในโรงเรียน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการศึกษา อบรมฝึกฝนอยู่ตลอดเวลาการบริหารงาน
ในโรงเรียน มีอิทธิพลอย่างมากต่อการศึกษาของนักเรียน ผู้ที่จบการศึกษาออกไปจะมีคุณภาพ
หรือไม่นั้น เป็นผลมาจากการบริหารงานในโรงเรียน แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินการจัด
การศึกษาของโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับบุคคลหลายฝ่ายหลายระดับ
ตั้งแต่คณะพัฒนาการศึกษาชั้นบ้าน ในองค์กรบุคคลบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าห้องการ
ศึกษาธิการและกีฬาเมือง ผู้บริหารโรงเรียน เป็น บุคคลที่สำคัญที่สุดในการดำเนิน
การบริหารการศึกษาในโรงเรียนในฐานะผู้บังคับบัญชาหน่วยงาน การที่โรงเรียนจะน่านโยบาย
การจัดการศึกษาไปปฏิบัติและครูจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างจริงจังมากน้อย
เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนทั้งสิ้น ถ้าผู้บริหารโรงเรียนไม่สนใจการปฏิบัติงาน
ในหน้าที่ การบริหารงานของโรงเรียนจะขาดประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นปัจจัย
ที่สำคัญที่สุด ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา การบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ
ผู้บริหารหรือผู้นำนั้น เป็นหลักชัยของหน่วยงานและเป็นดวงประทีปของผู้ปฏิบัติงาน
ผู้บริหารโรงเรียนที่ดีจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงาน
และพยายามทำตนให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของผู้ร่วมงานอย่างแท้จริงประสิทธิภาพและ
ความสามารถในการปฏิบัติงานนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เช่น
ทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติในหลักการบริหารงาน รวมทั้งประสบการณ์ของ
ผู้บริหารโรงเรียน (ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษา สปบ. ลาว ค.ศ. 2010–2020, หน้า 17)

ห้องการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองไกสอน พมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเทียบกับหน่วยงานการศึกษาระดับอำเภอ

ของระบบราชการไทย มีโรงเรียนประถม จำนวน 60 โรงเรียน มีผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 57 คน และครูผู้สอน จำนวน 332 คน มีนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 10,888 คน มีโรงเรียนดีเด่น จำนวน 7 โรงเรียน ตัวแบบ จำนวน 15 โรงเรียน มีสถานที่ตั้งของโรงเรียนในสังกัดอยู่ในตัวเมือง จำนวน 24 โรงเรียน และนอกตัวเมือง จำนวน 36 โรงเรียน แต่ว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบเพิ่มต่อการพัฒนาโรงเรียนรอบด้านเพื่อทำให้คุณภาพของการศึกษาตอบสนองได้ตามความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ในระยะใหม่ของประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว (บทสรุปห้วงการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองไกสอนพนมวิหาน, 2014, หน้า 4)

ดังนั้นสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้วงการศึกษาธิการ และกีฬายังมีปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเรียนการสอน การใช้สื่อในการเรียนการสอน และครูผู้สอนยังขาดการบูรณาการวิชาเรียนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ทำให้ประสิทธิผลของนักเรียนลดต่ำลงและไม่สนองต่อนโยบายของกระทรวงศึกษาและกีฬา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากเหตุผลดังกล่าวนี้เป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้วงการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองไกสอนพนมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้วงการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองไกสอนพนมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้วงการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองไกสอนพนมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด

2. สภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้วงการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองไกสอนพนมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

11. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน หรือไม่

12. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียนแตกต่างกันหรือไม่

13. แนวทางยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีลักษณะอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน จำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียน

13. เพื่อหาแนวทางยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อยู่ในระดับมาก

2. สภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนแตกต่างกัน

3. สภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตามที่ตั้งขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน

4. สภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียนแตกต่างกัน

5. ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อยู่ในระดับปานกลาง

6. ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนแตกต่างกัน

7. ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ตามความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตามที่ตั้งขนาดของโรงเรียน
แตกต่างกัน

8. ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ
และกีฬา เมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ตามความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียน
แตกต่างกัน

9. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ
และกีฬา เมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว อยู่ในระดับปานกลาง

10. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ
และกีฬา เมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาวตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนแตกต่างกัน

11. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ
และกีฬา เมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน
ลาวตามความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตามที่ตั้งขนาดของโรงเรียน
แตกต่างกัน

12. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ
และกีฬา เมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน
ลาวตามความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียน
แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ได้ทราบสภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ
และกีฬา เมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. ได้ทราบปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ
และกีฬา เมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว

3. ได้ทราบประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

4. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

5. ผลการวิจัยจะได้เป็นแนวทางในปรับปรุงการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย

- 1.1 งานวิชาการ
- 1.2 กิจกรรมนักเรียน
- 1.3 บุคลากร
- 1.4 อาคาร สถานที่
- 1.5 ธุรการและการเงิน
- 1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 1.7 องค์การจัดตั้งมหาชน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน

แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2558 จำนวน 389 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 57 คน และครูผู้สอน จำนวน 332 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกลซอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2558 กำหนดขนาดตามตารางเครชชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 220 คน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) จำแนกเป็น

2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 50 คน

2.2.2 ครูผู้สอน จำนวน 170 คน

2.3 ตัวแปรที่ศึกษา

2.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.3.1.1 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

2.3.1.2 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่

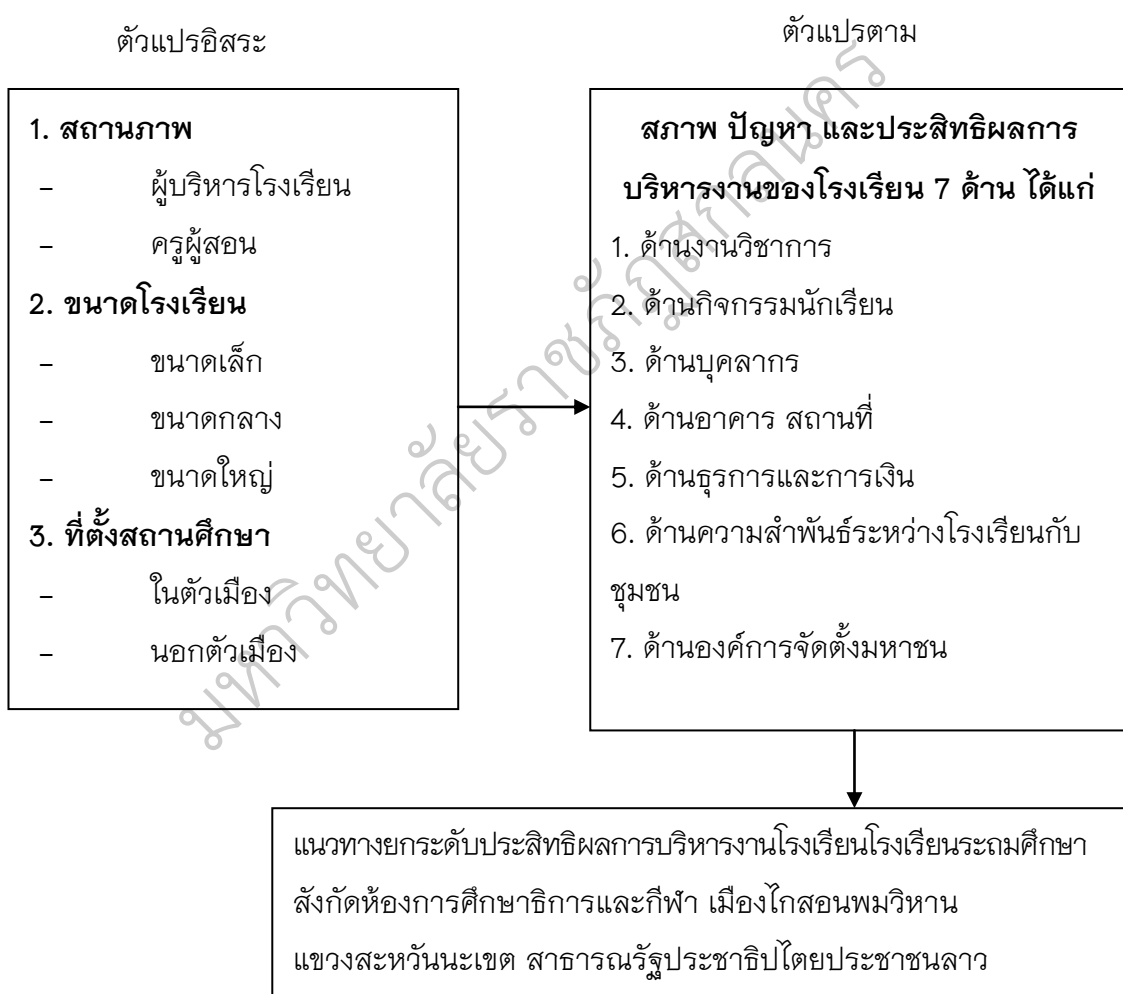
2.3.1.3 ที่ตั้งสถานศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนในตัวเมือง และโรงเรียนนอกตัวเมือง

2.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.3.2.1 สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกลซอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) งานวิชาการ 2) กิจกรรมนักเรียน 3) บุคลากร 4) อาคาร สถานที่ 5) ธุรการและการเงิน 6) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และ 7) องค์การจัดตั้งมหาชน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยยึดกรอบแนวคิดการบริหารงานโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (1996, หน้า 33) เป็นปัจจัยที่สำคัญนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. การบริหารงานโรงเรียน หมายถึง กระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการ 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการและการเงิน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านองค์การจัดตั้งมหาชน ซึ่งมีขอบข่ายงานดังนี้

1.1 ด้านงานวิชาการ หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษาให้สนองต่อความต้องการผู้เรียนและท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมในการวางแผนให้คำปรึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนและเสนอแนวทางให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.2 ด้านกิจกรรมนักเรียน หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่มี รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเอง

1.3 ด้านบุคลากร หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ วางแผนและเสนอแนะ การแต่งตั้งบุคลากรในสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ การบรรจุแต่งตั้ง เลื่อนขั้น เลื่อนเงินเดือน หรือผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพนมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.4 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับการดูแลสิ่งปลูกสร้างถาวร วัสดุอุปกรณ์ที่ติดตั้งทั้งภายในและภายนอกอาคาร และบริเวณโดยรอบ เช่น อาคารถนน ที่จอดรถ ต้นไม้ และสนามหญ้าในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพนมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.5 ด้านธุรการและการเงิน หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์การจัดและพัฒนาศึกษาของสถานศึกษา มีการวางแผนกลยุทธ์ จัดทำข้อมูล

ทรัพยากร จัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ และจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา มีการกำกับตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา

1.6 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อร่วมมือและช่วยเหลือในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน ให้มีความเข้มแข็งและเจริญก้าวหน้า โดยใช้แหล่งทรัพยากรซึ่งกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ด้านต่างๆ รวมทั้งการสานสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและประชาชนในชุมชน

1.7 ด้านองค์การจัดตั้งมหาชน หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับองค์การมหาชนซึ่งประกอบด้วยองค์การจัดตั้งสหพันธ์แม่หญิง องค์การจัดตั้งชาวหนุ่ม (วัยรุ่น) องค์การจัดตั้งสหพันธ์กำมะปาน (แรงงาน) หน่วยงานที่รับผิดชอบบริการสาธารณะทางสังคมและวัฒนธรรม ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร เป็นนิติบุคคลและมีความสัมพันธ์กับรัฐ

2. ปัญหาการบริหารงาน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่มีผลทำให้การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไม่บรรลุตามเป้าที่ตั้งไว้

3. สภาพการบริหารงาน หมายถึง สภาพความเป็นอยู่จริงในปัจจุบันในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

4. ประสิทธิภาพการบริหารงาน หมายถึง ความสามารถดำเนินกิจการก้าวหน้าไปและสามารถ ในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาให้ประสบผลสำเร็จในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวให้บรรลุตามเป้าต่างๆ ที่องค์กรตั้งไว้

5. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนของรัฐบาลที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกสอนพมวิหาน ประกอบด้วย โรงเรียนประถมศึกษาศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-5

6. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนของรัฐ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่

รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา
เมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

7. ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียน
การสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในโรงเรียนรวมถึง
รองผู้อำนวยการในโรงเรียนทุกตำแหน่งของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการ
ศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว

8. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การจัดแบ่งขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย
โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยแบ่งตามจำนวนของนักเรียน ดังนี้

8.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึงโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน

8.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึงโรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน

8.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึงโรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

9. ที่ตั้งสถานศึกษา หมายถึง การจัดแบ่งที่ตั้งของโรงเรียน โดยจำแนกตาม
ขอบเขตของโรงเรียนตั้งอยู่ดังนี้

9.1 โรงเรียนในตัวเมือง หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่เทศบาล
เมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ในขอบเขต 7 กิโลเมตร

9.2 โรงเรียนนอกตัวเมือง หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ห่าง
จากเทศบาลเมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาวมากกว่า 7 กิโลเมตร

10. แนวทางยกระดับ หมายถึง แนวทางการยกระดับประสิทธิผลโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการและกีฬา เมืองโกลสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจากการนำผลวิจัยด้านที่เกี่ยวกับ
ประสิทธิผลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาสร้างเป็นร่างแนวทางการยกระดับแล้วส่งให้
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อนำเสนอ
แนวทางที่เหมาะสมต่อไป